

Memòria del Consell Municipal d'Infants 2020-2021

Introducció

El Consell Municipal d'Infants és un projecte educatiu d'una llarga trajectòria. Es va iniciar l'any 2006 i, durant aquests quinze anys de funcionament, hi han anat passant els infants d'11 i 12 anys escolaritzats al Masnou, que han après sobre el seu municipi, el funcionament del sistema democràtic i el que és més important, han pogut aportar idees i fer propostes per millorar el Masnou.

Justificació

La Convenció dels drets dels infants, aprovada per les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, atorga als nens i nenes el dret a expressar les seves opinions i que aquestes siguin tingudes en compte en tots els assumptes que els afectin, així com el dret d'opinar, el dret d'expressió, la llibertat de pensament, la llibertat d'associació i el dret a rebre una informació adequada. El Consell d'Infants és l'espai institucional que permet l'exercici d'aquests drets en el marc polític municipal.

Els consells municipals d'infants s'han estat fent, a Catalunya, inspirats, en gran part, en el model de participació infantil liderat pel pedagog italià Francesco Tonucci.

L'any 1991, F. Tonucci va posar en marxa el projecte "La ciutat dels infants" a la ciutat italiana de Fano. La idea de fons del projecte és que un municipi que es pensa i es construeix des de la mida i les necessitats dels infants resulta ser un municipi més adequat per a tothom. Una bona perspectiva per fer un món millor per a tots és construir-lo des del respecte i l'adequació als més petits, i per fer-ho cal conèixer la seva opinió.

Es reivindica, així, la participació dels infants en la vida pública com una forma de millorar la seva qualitat de vida i la de la resta de ciutadans, d'una banda, i la democràcia com a sistema polític, de l'altra.

Prendre part en les dinàmiques de consulta i de participació del municipi fa que els infants se sentin reconeguts com a ciutadans i ciutadanes, i que, des d'aquesta posició, creixin sentint-se part de la ciutat i del municipi i formin la seva identitat cívica. Per tal que els infants esdevinguin ciutadans i ciutadanes, la ciutat els ha de reconèixer com a tals.

Tot i el sentit polític de la participació dels infants mitjançant el Consell, no es pot deixar de banda el seu valor educatiu. A participar se n'aprèn participant. Per tant, el Consell d'Infants és una escola de participació i de ciutadania.

Objectius

Els objectius del projecte del Consell Municipal d'Infants són els següents:

- Fer possible el debat i la participació dels infants en la vida de la seva ciutat.
- Educar en el joc democràtic, en els valors en què es fonamenta i en les actituds i pràctiques amb què es construeix dia a dia, tot augmentant les competències dels infants a l'hora de pensar i argumentar, desenvolupar l'esperit crític i exercir el rol de representant.
- Establir canals de comunicació entre l'Ajuntament i els infants, donar-los a conèixer el funcionament de l'Ajuntament i fer-los prendre consciència que l'Administració pública treballa pel bé comú.

Fases del projecte

Actualment el projecte es duu a terme seguint les següents fases:

1. Visita a la sala de plens: L'alcalde els fa la presentació sobre "la democràcia i els acords", tractant continguts com la democràcia i les eleccions, i l'Ajuntament del Masnou i la seva història i organització. Al final de la sessió s'obre un torn de preguntes i s'introdueix l'encàrrec sobre el qual hauran de treballar i fer propostes.

2. Visita a les escoles: el personal tècnic de l'Ajuntament es desplaça als centres educatius per fer l'elecció democràtica de les dues persones representants que participaran en la sessió plenària del Consell Municipal d'Infants. A la segona part de la sessió, es presenta el tema de treball focalitzant-lo en la situació del Masnou i, finalment, es realitza una pluja d'idees sobre les propostes de millora del tema en qüestió.

3. Treball de concreció de propostes a classe: amb els tutors i tutores han de definir, estudiar i concretar les propostes que cada classe defensarà a la sessió plenària. També prepararan, si ho consideren oportú, la presentació de les propostes.
4. Sessió plenària del Consell Municipal d'Infants: en aquesta sessió hi participen només les dues persones representants de cada classe, mentre la resta de la classe veu la retransmissió en directe. S'inicia amb el retiment de comptes de l'estat de les propostes guanyadores en l'edició anterior. Tot seguit, els infants defensen les propostes treballades a classe, debaten a l'entorn del conjunt de propostes i acaben votant per escollir les propostes guanyadores amb el compromís que l'Equip de Govern les tingui en consideració.

5. Avaluació: s'envien qüestionaris als tutors i tutores i als infants i es realitza una avaluació tècnica.

Tema de treball del CMI 2020-2021: la prevenció de residus al Masnou

La lluita contra el canvi climàtic és una qüestió central que l'Equip de Govern s'ha proposat en aquest mandat. En aquest sentit, el Ple del setembre de 2019 va declarar el Masnou en emergència climàtica i ambiental i va proposar-se establir accions concretes en l'àmbit local.¹

Una de les accions prioritàries és l'abordatge de la prevenció dels residus al Masnou, és a dir, què es pot fer per reduir la quantitat de residus domèstics que generem.

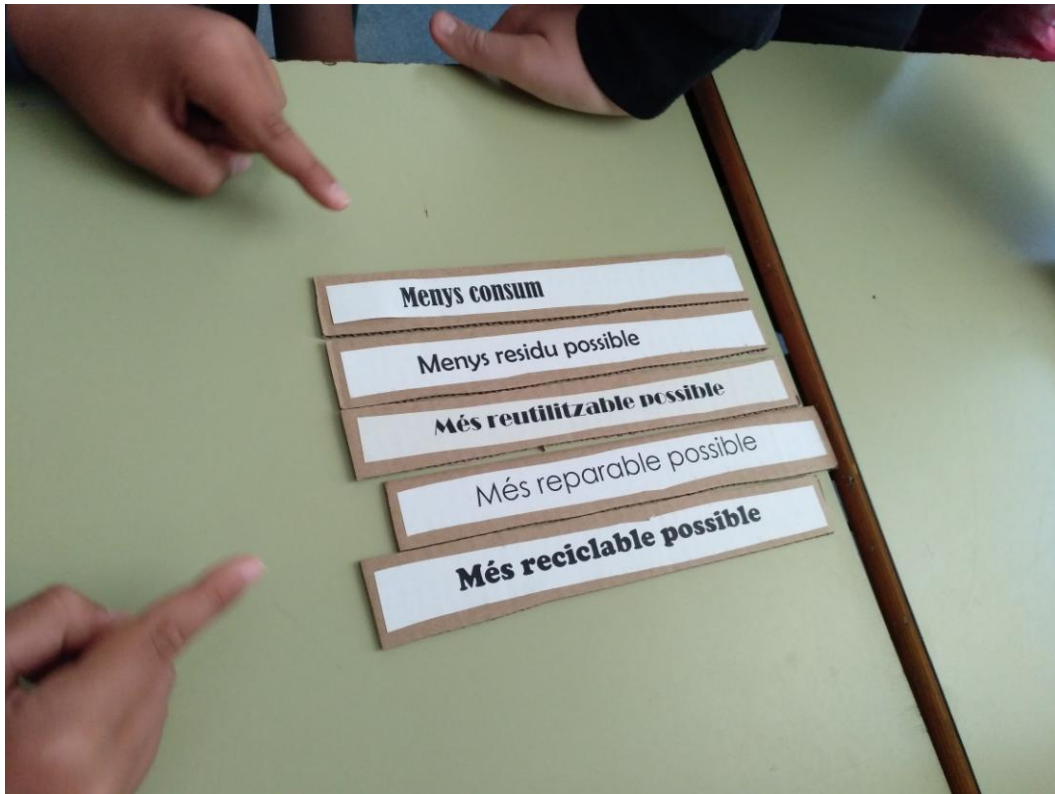
El plantejament al Consell Municipal d'Infants per al curs 2019-2020 va ser que poguessin donar resposta a la pregunta: *com podem prevenir els residus al Masnou?*, centrant-la en l'àmbit de casa seva. Degut a la pandèmia de la COVID-19, el projecte va quedar interromput i el tema es va posposar per al curs 2020-2021.

Per treballar la prevenció de residus al Masnou, se'ls van proposar les següents activitats:

1. Activitat de recollida i identificació dels residus que generen a casa: amb la implicació de les tutores i tutors, els infants van haver de guardar els residus generats durant 2-3 dies, els van escriure en una llista i els van pesar. L'objectiu de l'activitat va ser identificar quins eren els residus més generats, mesurar-ne el pes, comparar-ne el volum, i posar-ho en comú amb la resta de companyes i companys.
2. Visionament del documental *Molta merda!*: Un [documental](#) del Consorci per al Tractament dels Residus Sòlids Urbans del Maresme. El film, protagonitzat per Quim Masferrer i dirigit per Marc Barceló, desmunta els mites sobre el reciclatge i dona a conèixer la realitat dels residus que llencem a la brossa.
3. Dinàmica de generació de propostes: a la classe, van analitzar les dades reals del municipi sobre la recollida de residus: quants residus es generen, quina quantitat per fracció, quins errors es produeixen en el reciclatge o quin percentatge dels residus no es recicla, entre d'altres. Ho van contrastar, també, amb els resultats de la primera activitat d'identificació de residus, per acabar treballant les propostes per prevenir els residus al Masnou (què pot fer

¹ Vegeu [la notícia](#) publicada al web municipal.

l'Ajuntament per prevenir els residus i què podem fer des de casa per prevenir-los).

Participants

Normalment els destinataris d'aquest projecte són els infants que estudien 6è de primària a les vuit escoles del Masnou.

Degut a la COVID-19, algunes escoles han reestructurat els grups de cicle superior, barrejant infants de 5è i de 6è i reduint el nombre d'alumnes per grup i això ha suposat per al projecte una multiplicació dels grups, que han passat de 10 a 16 i d'uns 250 participants a 313.

Temporalització

El projecte s'ha desenvolupat durant cinc mesos, de febrer a juny de l'any 2021:

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY
FASE 1		Recepció alcalde i xerrada sobre la democràcia i els acords				
FASE 2				Elecció dels representants i taller deliberatiu de propostes		
FASE 3				Treball intern: activitats 1 i 2 i preparació de la presentació		
FASE 4						Ple
FASE 5						Avaluació

Propostes

Del treball deliberatiu fet a classe es va demanar als infants que prioritzessin dues propostes d'accions per prevenir els residus des de casa, i dues propostes d'accions que pot fer l'Ajuntament per prevenir els residus al Masnou.

El conjunt de propostes recollides de tots els infants participants es recullen a continuació:

Propostes d'accions per prevenir els residus des de casa:

1. Disposar a casa de tots els contenidors necessaris per poder fer bé el reciclatge.
2. Prioritzar la compra a granel.
3. Reparar els aparells que s'espantllen.
4. Anar a comprar amb bosses de tela, eliminar totalment les bosses de plàstic.
5. No comprar per comprar, intentar consumir menys.
6. Fer una bona selecció de la fracció rebuig.
7. Concurs de reciclatge a casa amb premis.
8. Joc de bitlles amb llaunes.
9. Proporcionar embolcalls per als entrepens.
10. Filtradora per aprofitar l'aigua de la dutxa.
11. Allargar la vida dels aliments per mitjà de conserves i receptes (l'Ajuntament elaboraria un receptari).
12. Reutilitzar les ampolles de vidre d'aigua (evitar plàstic).

13. Seguir les recomanacions de reaprofitament de materials de rebuig i d'aliments (campanya "Mou-te pel zero").
14. Explicar als familiars les alternatives i solucions als residus complexos de reciclar.
15. Fer una exposició a l'escola sobre els residus i les seves alternatives i fer-ne difusió als nostres companys.
16. Reutilitzar la roba i fer una fira d'intercanvi.
17. Fer un concurs "residu 0" des de l'escola.
18. Desenvolupar accions per reduir el consum de plàstic.

Propostes d'accions que ha de fer l'Ajuntament per prevenir els residus al Masnou:

1. Augmentar el nombre de contenidors i punts de recollida per tot el poble.
2. Proporcionar bosses reutilitzables a tota la població.
3. Augmentar la neteja dels carrers del Masnou i augmentar la freqüència de recollida de la brossa.
4. Incrementar el nombre de contenidors de roba.
5. Recollida de residus porta a porta.
6. Punts de recollida d'aparells electrònics (deteriorats i en funcionament).
7. Desenvolupar una campanya perquè la població recicli millor (especialment el rebuig).
8. Facilitar i promocionar la venda a granel entre les botigues i la ciutadania.
9. Instal·lació de papereres de reciclatge al carrer.
10. Aconseguir que totes les escoles del Masnou siguin escola verda.
11. Organitzar un mercat d'intercanvi (roba, mobles, joguines, llibres...).
12. Habilitació d'un espai magatzem d'objectes que es poden reutilitzar (*remoblem*).
13. Instal·lació de contenidors amb xip (regular els impostos segons la quantitat de residus generada).
14. Posar màquines d'intercanvi d'ampolles de plàstic per diners o bitllets de transport.
15. Instal·lar contenidors "decorats" que actuïn com a reclam per reciclar millor (pensat per als infants).
16. Fira alternativa de productes residu 0 (mostra d'artesans i productors).
17. Distintiu de "botigues verdes" (reconeixement a les botigues que generen menys residus).
18. Conscienciar la ciutadania del que suposa un consum excessiu de plàstic.

19. Fomentar la col·laboració amb els comerços.

A la sessió plenària del Consell Municipal d'Infants, celebrada el 2 de juny de 2021, els infants van votar entre totes les propostes i els resultats van ser els següents:

Accions per prevenir els residus des de casa:

1. **Anar a comprar amb bosses de tela, eliminar totalment les bosses de plàstic: 20 vots**
2. **Prioritzar la compra a granel: 12 vots**

Accions per prevenir els residus al Masnou (que ha de promoure l'Ajuntament):

1. **Organitzar un mercat d'intercanvi (roba, mobles, joguines, llibres...): 11 vots**
2. **Posar màquines d'intercanvi d'ampolles de plàstic per diners o bitllets de transport: 8 vots**
3. Desenvolupar una campanya perquè la població recicli millor (especialment el rebuig): 6 vots (proposta finalista)
4. Instal·lació de contenidors amb xip (regular els impostos segons la quantitat de residus generada). 5 vots (proposta finalista)

Recursos humans

Tot el projecte s'ha desenvolupat des de l'Alcaldia, assumit per la tècnica de Projectes, que ha realitzat les següents funcions:

- Coordinació interna i externa amb els centres educatius.
- Redacció del projecte i disseny de l'activitat: s'han preparat els continguts de treball amb el suport de la Regidoria de Transició Ecològica i Desenvolupament Sostenible.
- Desenvolupament de tota l'acció i intervenció als centres educatius.
- Avaluació i redacció de la memòria final.

També s'ha comptat amb el suport del Departament de Comunicació, que ha fet difusió a través del web municipal, *El Masnou Viu* i les xarxes socials, i del personal del Gabinet de l'Alcaldia, que s'ha ocupat de la part de protocol i coordinació amb els regidors i regidores.

Despeses

Les despeses del projecte han estat únicament per l'enregistrament de la sessió plenària a fi que tant escoles com famílies la poguessin seguir en directe. A més, com a novetat d'aquest any, s'ha afegit en el pressupost la realització d'un vídeo resum de la sessió plenària per tal de poder-ne fer difusió entre la ciutadania.

Les despeses detallades són les següents:

Mataró E.P.E	Audiovisual,	Muntatge i enregistrament de la sessió plenària del Consell d'Infants. Vídeo resum de les intervencions dels infants per a les famílies.	250,00 €
		21% IVA	52,50 €
		Total	302,50 €

Avaluació

Per realitzar l'avaluació externa del projecte, s'han elaborat uns qüestionaris en línia, un per al professorat, que ha estat respost per 10 persones, i com a novetat d'aquest any, s'ha incorporat l'avaluació dels infants, per mitjà d'un altre qüestionari que ha estat respost per 96 infants.

També s'ha fet una reunió d'avaluació interna entre la tècnica de Projectes i el Gabinet de l'Alcaldia un cop realitzada la sessió plenària.

Conclusions

Realitzar el projecte del Consell Municipal d'Infants en el context de la pandèmia de la COVID-19 ha estat tot un repte i els resultats són molt positius.

D'una banda, el context de pandèmia ha fet que les escoles, en alguns casos, hagin hagut de reestructurar els grups, i això ha suposat un augment dels participants i de les intervencions a les escoles, i s'ha passat de fer deu sessions a l'aula a fer-ne setze. A més a més, per tal de garantir les mesures de prevenció de la COVID-19, s'ha hagut de buscar un espai alternatiu a la sala de plens per organitzar-hi la sessió plenària, que finalment va ser la sala Joan Comellas, cosa que ha comportat haver de planificar molt detalladament tota la sessió.

D'altra banda, el fet de buscar un tema d'interès per als infants, la prevenció de residus al Masnou, i desenvolupar-ne els continguts amb la regidoria de referència ha suposat poder preparar una proposta completa que els ha permès anar avançant de forma

progressiva en el tema fins a l'elaboració de les propostes finals. La majoria d'infants han valorat l'interès de la temàtica i manifesten haver après coses noves.

L'experiència de participar en el Consell Municipal d'Infants dona l'oportunitat a nens i nenes de connectar amb el seu poble, detectar-hi mancances o aspectes que cal millorar, interessar-se pel funcionament del seu Ajuntament o formular tot tipus de preguntes a l'alcalde i a l'Equip de Govern. La majoria d'infants que han respost el qüestionari han valorat molt positivament la seva participació en el projecte i manifesten estar satisfets i haver-se sentit escoltats i importants.

Dels qüestionaris del professorat se n'extreu que valoren positivament el projecte i en destaquen l'interès per als infants, tant des del punt de vista curricular com des del punt de vista del desenvolupament de competències. Com a aspectes que cal millorar, tots coincideixen que caldria fer el projecte amb més temps, ja que bona part de les accions es concentren el darrer trimestre de curs, un curs que, pel fet de ser l'últim de la primària, va molt carregat.

Com a aspectes que cal millorar veiem els següents:

- La durada del projecte. Caldria valorar si es pot encaixar durant tot el curs de sisè, intentant acabar-lo uns mesos abans de final de curs.
- La trobada amb els infants de la resta d'escoles és molt positiva, s'haurien de buscar més espais per al debat interescolar o intentar reduir el temps d'intervenció de cada grup a la sessió plenària, per oferir més temps per al debat de propostes.
- Seria interessant que el tema de treball el poguessin escollir els infants segons els seus interessos.
- Valorar la participació de l'alumnat de 5è curs. D'aquesta manera, podrien fer seguiment de les accions escollides, a banda que se'ls ofereix una doble oportunitat de participar-hi. En la valoració dels infants, alguns manifesten no haver tingut l'oportunitat de ser representants, en no haver sortit escollits.
- Valorar si es vol continuar apostant per la paritat en l'elecció dels representants, havent d'escollir un nen i una nena, o si es deixa lliurement que cada classe pugui escollir les seves dues millors persones representants.

Annexos

Tots els annexos estan disponibles a les carpetes de consulta interna del Gabinet de l'Alcaldia.

- Projecte del Consell Municipal d'Infants 2020-2021
- Presentacions utilitzades en les fases 1 i 2
- [Vídeo complet de la sessió plenària del Consell Municipal d'Infants del 2 de juny de 2021](#)

- [Vídeo resum de la sessió plenària del Consell Municipal d'Infants del 2 de juny de 2021](#)
- Buidatge dels qüestionaris
- Memòria final

Les notícies publicades a la pàgina web municipal són les següents:

[El Consell Municipal d'Infants reprèn el tema de l'anterior edició](#)

[El Consell d'Infants proposa accions per prevenir la generació de residus](#)